Salaspils vēstis

Nr. 28(61) - 1997. g .18. jūlijs

SALASPILS PILSĒTAS AR LAUKU TERITORIJU DOMES IZDEVUMS

cena 10 santīmi

numurā:

➪Juris PUTNIŅŠ par apkures problēmām pilsētā (2. lpp.)
➪Par "Bulēnu velniem" (3.lpp.)
➪Pilsētas bērnudārza vadītāja Anna KAVASA (3.lpp.)

domes ziņas

Salaspils domes lēmums Nr.37

18.06.1997.

Par zemes nodokli 1997. gadā.

Saskaņā ar likumu " Par zemes nodokli" un pamatojoties uz 25.02.1997. Ministru Kabineta noteikumiem Nr.82 " Zemes nodokļa aprēķināšanas un nodokļa atvieglojumu piemērošanas noteikumi 1997. gadā", dome nolēma:

1. Izdarīt izmaiņas 21.05.1997. domes lēmumā Nr. 12, piemērojot koeficientu 0,5 individuālo dzīvojamo māju celtniecības un uzturēšanas zemes nodokļa likmei.

Individuālo dzīvojamo māju celtniecība un uzturēšana Ls/m². 0,0045,-.

2. Uzdot arhitektūras nodaļai un domes ieņēmumu dienestam izstrādāt jaunu pilsētas zonējuma projektu un saskaņot to Finansu un ekonomiskās attīstības komitejā līdz š.g. 1. augustam.

3. Apstiprināt zemes nodokļa likmes pilsētas teritorijā par 1 m².

MAZVĒRTĪGĀ ZEME C

- individ. dzīv. apbūve/ dārza māju apbūve 0,005
- daudzdzīvokļu māju apbūve:

1-2- stāvu	0,005	5 - stāvu	0,007
3 - stāvu	0,006	6 - stāvu	0,007
4 - stāvu	0,065	9 - stāvu	0,008

- sabiedrisko ēku apbūve 0,007
- komerc. iestāžu apbūve 0,019
- rūnieciskās ražošanas apbūve 0,007

VIDĒJĀS VĒRTĪBAS ZEME B

- individ. dzīv. apbūve/dārza māju apbūve 0,008
- daudzdzīvokļu māju apbūve:

1-2 - stāvu	0,009	5 - stāvu	0,012
3 - stāvu	0,010	6 - stāvu	0,012
4 - stāvu	0,011	9 - stāvu	0,014

- sabiedrisko ēku apbūve 0,011
- komerc. iestāžu apbūve 0,075
- rūpnieciskās ražošanas apbūve 0,021

VĒRTĪGĀ ZEME A

- individ.dzīv.apbūve/dārza māju apbūve 0,014
- daudzdzīvokļu māju apbūve

1-2 - stāvu	0,016	5 - stāvu	0,021
3 - stāvu	0,018	6 - stāvu	0,022
4 - stāvu	0,019	9 - stāvu	0,025

- sabiedrisko ēku apbūve 0,021
- komerc. iestāžu apbūve 0,297
- rūpnieciskās ražošanas apbūve 0,085

Priekšsēdētājs *J.Putniņš*

zvans redakcijā

KOKUS IZZĀĢĒS

8. jūlijā uz avīzes redakciju piezvanīja pensionārs Huberts no Gaismas ielas un interesējās, vai tiks nozāģēta liepa starp veikalu *Matīss* un saimniecības preču veikalu Rīgas ielā 55. Huberta kungs bija noraizējies, ka pāraugusī liepa apdraud pircēju veselību un pat dzīvību.

Pilsētas labiekārtošanas dienesta vadītājs Pēteris Spolītis solīja, ka bīstamo koku izzāģēšanu uzsāks vēlā rudenī. Pašlaik dienesta darbinieki ir nodarbināti ar zāles pļaušanu. P. Spolītis aicināja iedzīvotājus savus priekšlikumus par pilsētas labiekārtošanu izteikt pilsētas galvenajam arhitektam Jānim Šrēderam.

P. S. Redakcija būs pateicīga par jebkuru zvanu par Jūs interesējošām problēmām un notikumiem. ❑

Jānis VANAGS

Pirmoreiz telefonakcija!!!

Otrdien, 22. jūlijā, no 14:00 - 15:00, redakcijā būs domes priekšsēdētājs Juris PUTNIŅŠ, lai uzklausītu Jūsu domas par to, kā organizēt pilsētas apkuri nākamajā sezonā.

Tālr. 43159.

Zvaniet! Ceram uz Jūsu atsaucību un konstruktīviem priekšlikumiem!

"salaspils siltums" informē

Salaspils siltums vēl cer, ka iedzīvotāji maksās

FOTO: JANIS VANAGS

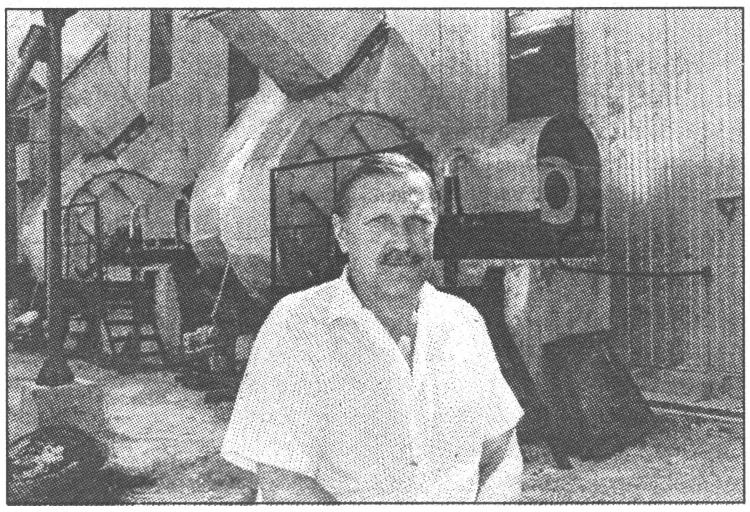

Ēvalds LIPINIEKS: "Visiem ir jāsaprot, ka "Salaspils siltuma" eksistences avots ir savlaicīgi maksājumi.."

Tā ir aksioma - jebkurš ražotājs, kurš kaut ko ražo, par saražoto grib saņemt atlīdzību. Ir daudz runāts, rakstīts par savstarpējām ražotāju, piegādātāju un patērētāju attiecībām, par to, ka ka ir pēdējais laiks saprast, ka ir jāmaksā par jau saņemto preci. Pēc siltumenerģijas, ūdens, gāzes un elektrības nav jābrauc uz Rīgu, nav jātērē laiks un fiziskais spēks. Ir tikai jāveic viena darbība - savlaicīgi jāsamaksā.

No siltumtehniskā viedokļa, Salaspils pilsēta ir ļoti neērti izvietota. Ārējā siltumtrase ir izbūvēta ar lielu ekspluatācijas perspektīvu. Tātad cauruļvadu diametri un tehniskā ūdens daudzums ir paredzēti perspektīvajai pilsētas būvniecībai, bet būvniecība šobrīd nav aktuāla. Katrs ķīmiski attīrītā tehniskā ūdens grams ir jāuzsilda līdz zināmai temperatūrai un uzsildītais ūdens no katlu mājas jānogādā līdz katram siltuma gribētājam. Uzsildītā ūdens apmaiņa norisinās apmēram divās stundās.

Tehniski katlu māja ir gatava ražot un piegādāt siltumenerģiju visiem siltumenerģijas patērētājiem, taču ir viena "aizķeršanās",proti, uzņēmuma *Salaspils siltums* parāds uzņēmumam *Rīgas gāze*. Soda nauda vien jau ir Ls 13. 637. Jo ilgāk atliksim maksājumus, jo vēlāk saņemsim siltumu.

Pats lielākais parādnieks uzņēmumam *Salaspils siltums* ir pilsētas dzīvojamais fonds - Ls178.809.37 , bet pārējie siltuma patērētāji ir parādā Ls 35.930.58. No maija līdz 1. jūlijam nevienu santīmu nav iemaksājuši:

1. *Lonija*	Ls 552
2. Patērētāju b-ba	Ls 221
3. a/s *Pļavnieki*	Ls2.102
4. Universālveikals	Ls 1.494
5. *Kolilat*	Ls 555
6. *Line Lat*	Ls 220
7. *Lion*	Ls 209
8. Kooperatīvās sabiedrība *Budeskalni* ražošanas objekti	Ls 7.525

No uzņēmuma *Salaspils siltums* inženiertehnisko darbinieku puses tiks darīts viss, lai rudens apkures sezonai sākoties parādniekiem siltums netiktu pieslēgts.

Visiem siltumenerģijas patērētājiem, uzsveru - VISIEM, ir jāsaprot, ka uzņēmuma *Salaspils siltums* eksistences avots ir savlaicīgi maksājumi par izlietoto siltumenerģiju. Ceram uz iedzīvotāju sapratni un sadarbību! ❑

Ēvalds LIPINIEKS, uzņēmuma "Salaspils siltums" galvenais inženieris

dažos teikumos

✸**Pilsētas bibliotēkā** *Līvzeme* beidzot ir ielikta grīda. "Remonts laimīgi beidzies, un viss notiek,"- sacīja bibliotēkas vadītāja Daiga Orbidāne.

✸**Veikalā** *Līva* pēc mēneša atvērsies kulinārijas nodaļa, *SV* uzzināja no firmas *Līvzeme* vadītāja Teodora Geka.

✸**Sociālās aprūpes mājai** ir jau 11 pacientu, pastāstīja mājas vadītājs Visvaldis Vasarietis. Pašreiz mājā ir vēl vismaz 10 brīvas vietas. Viņš domā, ka mājā vajadzētu vēl vienu sanitāru - tad tajā varēs uzņemt arī slimākus cilvēkus. Pašlaik mājā tādu ir četri. V. Vasarietim jau divas reizes ir nācies saukt pašvaldības policiju, jo alkoholiķi ir iemīļojuši soliņus pie aprūpes mājas.

✸*Rubusa* šefs Raimonds Kalvāns pastāstīja, ka *Rubusā* pašlaik notiekot krāsošanas un špaktelēšanas darbi.

✸**Bērnu un jauniešu bibliotēkā** *Avotiņš* iespējams iepazīties ar informāciju par vasaras nometnēm pusaudžiem. Bibliotēkas darbinieces sola augustā iekārtot literāro izstādi par skautismu.

✸Vienīgi **LU Hidroekoloģijas institūts**, kas atrodas Miera ielā, ir atbildīgs par jūras vides stāvokļa monitoringu (novērošanu) Latvijā. Nākamnedēļ sākas eksperimentāla programma, kuras ietvaros Hidroekoloģijas institūts kopā ar pārējām Baltijas jūras valstīm pētīs Rīgas jūras līci. "Tā ir liela programma,kuras mērķis ir fiksēt izmaiņas, kas Rīgas jūras līci notiek pēdējos gados un ir saistītas ar sociālekonomisko apstākļu izmaiņām," - skaidro iņstitūta vadītājs Andris Andrušaitis.

✸*Rūķu* **fermā** nodarbojas ar siena vākšanu 500 fermas iemītniekiem. Pavisam nepieciešams savākt 500 tonnu siena. " Mums pilna galva ar sienu, citu problēmu nav, kā tikai tās, lai tehnika *ietu* un siens būtu," - sacīja fermas vadītāja Zanga Zviedre. Kad laiks nebūs tik labvēlīgs, viņi nodarbošoties ar skābbarības sagatavošanu.

✸*Moskvič* **tehniskās apkopes stacijā** otrdien pienāks sūtījums ar lietotajām automašīnām no Vācijas. Pasūtiet jau tagad: *Ford Sierra, Mitsubisi, Peugeot, BMW, Opel Kadett.*

✸*Rīgas Komercbankas* **Salaspils filiālē** pēc diviem gadiem beidzies fasādes remonts. Pašlaik tiek piestiprināti izgaismoti reklāmas laukumi, rudenī paredzēts sakārtot arī lieveni,- informēja filiāles direktors Ilmārs Vamzis. ❑

Atstājiet arī Jūs savu ziņu mūsu automātiskajā atbildētājā!

Tālr. 43159.

Sagatvoja Jānis VANAGS

JURIS PUTNIŅŠ: "ZIEMA PIENĀKS ĻOTI ĀTRI."

- Vai kopš 14.aprīļa, kad *Rīgas gāze* atslēdza gāzes padevi uzņēmumam *Salaspils siltums* parāda dēļ, kaut kas ir mainījies?

J.Putniņš:

- Ja rīt būtu jāizšķiras - sākt apkuri vai nē, tad, pēc manām domām (tas nav *Salaspils siltuma* direktora viedoklis),, rīt uzsākt apkuri nebūtu iespējams.

- Kādēļ?

- Jau vairākus gadus Salaspilij ir 909 tūkstošus liels parāds a/s *Latvenergo*. Tas, ka pašvaldība tiesājas ar *Latvenergo*, nebūt nenozīmē, ka šo summu nav parādā iedzīvotāji. Dome ir tikai naudas saņēmēja un pārskaitītāja *Latvenergo*, tā, kas ar šo uzņēmumu atrodas līgumattiecībās. Bet īstenie parādnieki ir iedzīvotāji. Viņi nav samaksājuši šos 909 tūkstošus. Domes strīds ar *Latvenergo* ir par to, ka šis uzņēmums palika pašvaldībai parādā, jo nododot dzīvojamo fondu, nenodrošināja nepieciešamo materiālu daudzumu, lai to savestu kārtībā.

Tagad, kad sāka strādāt *Salaspils siltums*, parāda summa ir vairāki simti tūkstoši latu - tātad tendence nemaksāt saglabājas. Izpētīt, vai konkrēts cilvēks nevar vai negrib maksāt, nav iespējams. Man ļoti patīk avīzē veiktā aptauja. Vienīgais veids, kā šo problēmu risināt, ir uzdot sabiedrībai jautājumu - ko darīt? Pašvaldības budžets ir konstants lielums - 1,5-1,7 miljoni latu. Par šo naudu mēs uzturam visas budžeta iestādes - tajā skaitā arī kultūras namus, skolas un bērnudārzus. Bet salaspiliešiem pašiem ir jānolemj- vai slēgt šīs iestādes un vai par gāzi un kurināmo maksāt no budžeta.

Šādu jautājumu man ļoti negribētos uzdot, jo uzskatu, ka šīs iestādes slēgt nedrīkst, un savas komunālo maksājumu problēmas ir jārisina katram pašam. Ja slēgs kādu iestādi, līdzekļu vienalga nepietiks. Slēdzot visas, radīsies citas problēmas, piemēram,kur paliks bērni, ja slēgs 5 bērnudārzus? Kas notiks, ja bērni nevarēs apmeklēt skolu? Pašvaldībai nav rezerves līdzekļu, lai iedzīvotāju vietā maksātu par komunālajiem pakalpojumiem. Tad jau Salaspils kļūtu par lielu pansionātu, kurā visus komunālos maksājumus veic valsts vai nodokļu maksātāji. Bet nodokļu maksātāju nauda nav paredzēta komunālo maksājumu segšanai! Diemžēl daudzi uzskata, ka tieši par budžeta līdzekļiem vajadzētu nodrošināt apkuri. Šodien katlu māja ir " starta gatavībā" un varētu ražot karsto ūdeni, bet nevar to darīt tāpēc, ka nevar samaksāt par gāzi. Tehniski šobrīd nav iespējams apkurināt pusi pilsētas. Nav iespējams arī nemaksātājus piespiedu kārtā pārvietot uz dzīvokļiem bez ērtībām.

- Kādēļ to nevar izdarīt?

- Nav tāda likuma, kas noteiktu, ka cilvēku par komunālo maksājumu nemaksāšanu var pārvietot uz citu dzīves vietu. Par ļaunprātīgu īres nemaksāšanu var saukt pie atbildības caur tiesu. Bet parastais civilprocess var ilgt gadu, piecus, piecpadsmit...

- Vai runas par to, ka katlu māja nav tehniskā kārtībā, ir pamatotas?

- Lai ražotu karsto ūdeni, ar esošo gāzes vadu pietiek. Tehnisku problēmu katlu mājai nav, bet nav naudas, par ko nopirkt gāzi.

- Vai nav tā, ka tagad, vasarā, cilvēki maksā aktīvāk?

- Maksā, bet minimālas summas. Parāds ir vairāk nekā 200 tūkstoši latu. No iedzīvotājiem vasarā norēķinu centrs saņem apmēram 10-13 tūkstošus latu mēnesī. Kā uzsākt apkuri bez naudas? Ko darīt? Es, piemēram, pirkšu kamīnu. Elektrisko ūdenssildītāju esmu jau uzstādījis. Neuzskatu, ka manai ģimenei būtu jāsalst tāpēc, ka 48% iedzīvotāju nemaksā. Jā, pašvaldībā nav neviena, kurš varētu būt soģis un noteikt: šis cilvēks nevar samaksāt, tas - negrib.

- Kā pašvaldība varētu nodrošināt tos, kuri par apkuri maksā? Varbūt pašvaldībai jāiet ar saviem priekšlikumiem uz Saeimu?

- Viņi teiks: piedzeniet parādu, tiesājaties! Pārkārtojiet apkures sistēmu tā, lai katrā dzīvoklī varētu atslēgt silumu!

Kur ņemt miljonus tādam projektam?

- Varbūt varētu iekārtot kādu māju, uz kuru pārvietot nemaksātājus?

- Tas nav iespējams, jo katrā mājā ir citādāka situācija: viens cilvēks ir skaisti izremontējis dzīvokli, otrs savu dzīvokli ir tik tālu "nolaidis", ka tur nav pat grīdas. Kuru pārvietot? To, kuram tas skaistais dzīvoklis? Pagaidām neredzu izeju no šīs situācijas. Ir jāveic pilsētas iedzīvotāju aptauja, jo viens cilvēks nevar izdomāt, ko darīt. Nāks novembris, kļūs auksti, un visi prasīs - kāpēc jūs nekuriniet? Par kādiem līdzekļiem?! Ko lai saku maksātājam, ja viņa kaimiņi nemaksā? *Salaspils siltumam* ir ļoti vienkārši - ir nauda, viņi saņem gāzi un kurina, nav naudas - nesaņem un nekurina.

- Varbūt vajadzēja atstāt veco siltumtrasi, kas savienoja Salaspili ar Rīgas TEC-2?

- Atgriezīsimies pagājušā gada novembrī. TEC-2 noteikumi paredzēja katru mēnesi avansā maksāt 160 tūkstošus latu! Kas to spēj samaksāt? Neaizmirsīsim,ka *Salaspils siltums* prasa 42 santīmus par kvadrātmetra apkuri, bet kādas izmaksas ir *Latvenergo*! Sezonas beigās TEC-am bijām parādā pusmiljonu latu. *Salaspils siltumam* iedzīvotāji ir parādā mazliet vairāk par 200 tūkstošiem. Ir taču star-pība, vai ne?!

Ko darīt, lai cilvēks varētu samaksāt? Tā nav pašvaldības kompetence - sociālās garantijas. Eiropas valstīs ir tāds princips: no iedzīvotāja, lai kur viņš atrastos - pansionātā vai dzīvoklī - vidējā komunālo un īres maksājumu summa ir 30% no ienākumiem. Piemēram, ja pensija ir 30 latu, tad par komunālajiem maksājumiem un īri jāmaksā 9 lati. Pārējo maksājumu daļu sedz valsts. Ir valstis, kurās par komunālajiem pakalpojumiem ir jāmaksā vairāk, bet arī algas ir ievērojami lielākas. Bet šie jautājumi nav jārisina pašvaldībai. Mēs nevaram lemt par valsts pabalstiem un iedzīvotāju sociālo aizsardzību. Mūsu pienākums ir pilnīgi skaidri ierakstīts likuma "Par pašvaldībām"15. pantā.

Esmu ļoti satraukts, domājot par šīm lietām, jo ziema pienāks tik ātri...

- Ir taču valsts sadarbības programmas ar ārzemēm...

- Vai jūs zināt daudz tādu pilsētu, kurās ir pārveidotas apkures sistēmas pateicoties ārvalstu kapitālam? Es nezinu, kur un kā šīs programmas realizē. To jau neviens nestāsta.

- Kā citās pašvaldībās risina apkures problēmas?

- Piemēram, Kalnciemā apkures sistēma nedarbojas jau divus gadus. Cilvēki ir izveidojuši katrs savā dzīvoklī vai mājā autonomo apkuri. Bet tad arī visi mājas iedzīvotāji maksā! To nevar izdarīt pašvaldība! Tā nevar katrai mājai ierīkot katlumāju! Zinu, ka Smiltenē kurināja ar malku un zāģu skaidām. Ja ir ap 6 tūkstoši iedzīvotāju, tad to var darīt. Dažās pašvaldībās nemaksātāji iet mežā un zāģē malku. Taču to var darīt tikai laukos..Laukos kaimiņš ietekmē kaimiņu, bet pilsētā attieksme ir tāda: " ne mana cūka, ne mana druva... "

- Varbūt problēma atrisināsies, kad daudzdzīvokļu mājas sabruks?

- Nē, mājas nesabruks! Tās privatizēs, un tad katrs būs sava dzīvokļa un mājas saimnieks, un viņam nāksies risināt arī apkures jautājumu. Kad katrs kļūs savā dzīvokļa īpašnieks, būs jāveido mājas pārvalde un jāslēdz līgums ar *Salaspils siltumu* par siltuma piegādi vai jārod alternatīvs risinājums.

- Tātad jūs paredzat, ka pienāks laiks, kad savu atbildības daļu nevarēs uzgrūst citam?

- Man zvanīja vairāki cilvēki, kuri teica: " Mēs par jums balsojām tāpēc, ka jūs solījāt kurināt!" Bet vai es solīju to darīt par velti? Nekad es neko tādu neesmu teicis! Solīju uzbūvēt katlu māju un tas ir izpildīts. Bet, kur lai ņemam naudu kurināmajam, lai varētu ražot siltumu, ja iedzīvotāji nemaksā?!

Katram personīgi jāuzņemas atbildība. Ceru, ka neviens mani nepārpratīs un neteiks, ka mani neinteresē, kas notiek ar cilvēkiem. Mēs nesamazināsim sociālo atbalstu maznodrošinātajiem tāpēc, lai varētu apkurināt pilsētu.

Es nepretendēju uz gudrākā viedokli, bet uzaicinu iedzīvotājus uz diskusiju: ko darīt, kā risināt apkures problēmu? ❑

Inga REČA

lauku teritorijā

ZEMNIEKI PIEDALĀS *PHARE* PROGRAMMĀ

FOTO: INGA REČA

No krelsās: Gunta DUBAVA (Siguldas LKB), Kaspars un Kristīne BRUNOVSKI, Rudīte KIKUSTE (Salaspils " lauku teritorijas" priekšsēdētāja), Lilita BAUMANE (Siguldas LKB).

11. jūlijā Salaspilī, z/s *Ezerkauliņi*, kurā saimnieko brālis un māsa - Kaspars un Kristīne Brunovski, ieradās Siguldas lauksaimniecības konsultācijas biroja pārstāvji, kuri koordinē Eiropas Savienības PHARE programmu lauksaimniecības jomā. Šī gada pavasarī šīs programmas ietvaros Kasparam Brunovskim savā zemnieku saimniecībā piedāvāja izmēģinājumu burkānu audzēšanā - vai ar mazāku mēslojuma devu var sasniegt tādu pašu ražu kā ar lielāku. Protams, kādi būs rezultāti varēs pateikt tikai rudenī. Pagaidām burkāni aug labi.

Siguldas lauksaimniecības konsultācijas birojs koordinē 9 PHARE projektus augkopībā un 1 lopkopībā. Kā pastāstīja biroja galvenā speciāliste Lilita Baumane, šīs programmas ietvaros ir notikušas patīkamas pārmaiņas jo daudzās zemnieku saimniecībās. Sevišķi tas redzams zemnieku sētu sakoptībā, jo braucot pieredzes apmaiņā uz ārzemēm, ir stipri mainījies zemnieku priekšstats par to, kādai jāizskatās zemnieku saimniecībai. Vai šis izmēģinājums burkānu audzēšanā dos kādu labumu arī z/s *Ezerkauliņi*? Kristīne Brunovska teica, ka ekonomiski varbūt tas neko daudz neiespaidos, bet šāds izmēģinājums ir interesants. ❑

Inga REČA

sports

PIRMO REIZI SALASPILĪ - *BRUĢA BUMBA*

***Bruģa bumbas* pirmā kārta notika 9. jūlijā uz Līvzemes ielas. Bija ieradušies gan spēlētāji, gan līdzjutēji, tiesa, ne pārāk kuplā skaitā.**

Varētu likties dīvaini, ka tik nozīmīgas sporta sacensības kā ielu basketbols organizē kultūras nams *Rīgava* nevis sporta komplekss. Taču kultūras nama vadītājs Ēriks Miķelsons paskaidro: - " Ja sporta komplekss vasarā nevar bērniem un pieaugušajiem sarīkot sacensības, izņemot rajona vai republikas mēroga sacensības, tad kādam jāuzņemas iniciatīva. Tā kā kultūras nama darbinieki vasarā ir atvaļinājumā, tātad viņiem ir vairāk brīva laika, un Līvzemes ielas posms ir piemērots ielas basketbolam, nolēmām organizēt šeit kārtīgus *mačus*."

Cilvēku atsaucība nav pārāk liela, bet Ē. Miķelsons apgalvo, ka 20 komandas pirmajā reizē nav maz. Maz gan bija skolu jaunatnes pārstāvju, bet vasaras brīvlaikā droši vien daudzi devušies izbraukumos, un tāpēc grūti komplektēt komandas.

Nākamā tūre - 23. jūlijā. ❑

Astra NAGLE

Rezultāti

9 - 10 g. 1. vieta	*Zvaigžņu puikas*	(2 komandas)
11 - 12 g.	*Cibrīši*	(2)
13 - 14 g.	*Miks*	(2)
15 - 16 g.	*Kosjaks*	(2)
17 - 18 g.	*Magiska*	(2)
19 - 40 g. 1. vieta	*Sems un partneri*	(10)
2. vieta	*Rubus*	
3. vieta	*Zvaigznes*	
41 un vairāk	*Sirmie veči*	(1)

PAR "BULĒNU VELNIEM"

Kas vairs pateiks, kā radusies leģenda par Lāčplēsi, Spīdolu un citiem ar Daugavu saistītiem tēliem? Bet ir leģenda, kuru zina Dolē, zina līdz pat Aizkrauklei, un varbūt vēl augstāk pa Daugavas krastiem - Leģenda par Bulēnu velnu. Tās izcelsmes vieta un laiks zināmi.

"- Par Bulēnu velnu nostāstus esi dzirdējis?

- Kā tad nezināšu! Man tēvs gandrīz vai kopā ar viņu strādājis. Pulka tika stāstījis, jā, velna pilns bijis.

- Tad jau tu par tām slidām arī zini?

- Kā tad, kā tad.

- Nu, tad pastāsti citiem ar!"

Tādus vai līdzīgus dialogus ir laimējies dzirdēt, kad kopā sanākuši vairāki vecie dolenieši -zvejnieki, kuri gadījumam par godu "iemetuši" pāris glāzītes. Kad gars paceļas pāri ikdienībai un velk uz apceri, vispārinājumiem, tad no pagātnes tiek piesaukti vīri. Kas tie bija par vīriem, ko tie dabūja gatavu! Un pirmām kārtām tiek minēts Bulēnu velna vārds.

Ar Bulēnu velnu bijis tā. Kāds no vecākajiem *velniem*, vīrs jau gados (izrādās, bijis ne viens vien, bet vesels pulks *velnu*), reiz Rīgā tirgus rajonā grozījies gar Daugavmalu. Uz Daugavas ledus slidojis bariņš studentu. Tie ievērojuši veco vīru, kas, kaklu izstiepis, ar lielu interesi viņus vērojis. Pieslidojuši tuvāk un uzsākuši sarunu ar acīmredzamo lauķi. Bulēnu Velns izbrīnīts taujājis, kā ar tādiem nažiem pie zābakiem var slidināties, kā var nostāvēt. Brīnumu brīnumi! Kāds no studentiem, paredzēdams lielus jokus, uzsaucis vecajam vīram:

- "Vai negribi pamēģināt?"

Vecais brīdi minstinājies, mīņājies, bet mēģinās ar'.

Students noģērbis savus jaunos, smalkos slidzābakus, iekāpis Bulēna vecajās kamašās un sagatavojies uz bezmaksas "cirka numuru". Bulēnvelns spēris dažus tenteriskus soļus, izdarījis pāris klupienus, izvilinādams pirmo studentu "zviedzienu", paklunkurojis vairāk uz Daugavas vidu un tad uzņēmis slaidu soli uz Doles pusi. Aizgājis kā vējš, atstādams studentus vaļējām mutēm un vienu no tiem "vēsturiskos" apavos.

"- Jā, jā, cirks maksā naudu!

- Bet par to laternas stabu esi dzirdējis?

- Kā tad! Bet, lai to izstāstītu, vēl pa vienai jāielej. Dāmas var neklausīties, viņām ausis par smalkām. Nu, tad paceļam uz tiem Bulēnvelniem!"

Bulēnvelns Rīgā, kaut kur tirgus tuvumā, apķēries vienam dūšīgam laternas stabam, ik pa brīdim skaļi atkārto:

"Nāc laukā! Kas ir, būs vai nebūs?"

Cilvēki piestāj, sāk lūkot, ko vīrs tur sauc. Bet šis, piepūties vai sarkans, atkārto vien: "Nāc laukā!"

Sapulcējas vesels bars, taujā cits citam, kas noticis. Projām neiet neviens, tik klāt un klāt.

Bulēnvelns, novērtējis, ka publikas pietiek, vēlreiz apķēries stabam, priecīgs iesaucās: "Tu beidzot nāc laukā!.. un skaļi (atvainojiet!) nopirdies, tad paklanījies publikai un pateicies par uzmanību.

Tāds bijis Bulēnu velns.

Taču minēto izdarību dēļ vien neklīstu leģendas par šo vairāku paaudžu enkurnieku dzimtu, kuru īstais uzvārds ir Kalniņi, kas dzīvojuši un strādājuši pie Bulēnu krāces, iepretī Dolei.

Lūk, ko par Bulēniem raksta ikšķilietis H.Marnics grāmatā "Mūsu baltā Daugava":

"Pie Bulēniem Daugava, kur cauri jāiet visiem plostiem un laivām, kļūst visai sekla. Te laivas nekādi nevar iziet ar pilnu lādiņu, jāizdara "atlādiņš", kā laivinieki to sauca (atkraušana citā laivā), un to veica Bulēnu māju iedzīvotāji, Kalniņu cilts, vairāku ģimeņu sastāvā.

Tie pilnīgi bija pielāgojušies apstākļiem un nodarbojās vienīgi ar atlādēšanu. Tā viņi kļuva par sevišķiem šī Daugavas posma speciālistiem, kuri savu zināšanu un pieredzes dēļ tautā bija ieguvuši atzinības pilnu nosaukumu "Bulēnu velni". Viņi tik smalki zināja ūdeņus, ka no niecīgām pazīmēm varēja droši noteikt dziļumu collās, kas, protams, atlādēšanas darbā bija sevišķi svarīgi. Viņi bija droši savā darbā, pat pārdroši, par ko tautā gāja valodas. Tā ļaudis runāja, ka Kalniņu cilts galva - *vecais velns*, reiz darīšanās esot atnācis uz Ikšķili. Atceļu šis neesot gribējis mērot kājām, un, tā kā Daugavā tobrīd pēc ledus iziešanas gājušas vēl krietnas "čugas", viņš no kāda laivinieka patapinājis ķeksi, licis ar laiviņu piecelt sevi klāt kādam uzticamam ledus gabalam un ar to nogājis uz leju līdz savām Bulēnu mājām."

Koku pludināšana. Plosts uzsēdies uz sēkļa pie Rumbiņas. No kreisās: A.Kalniņš, Ā.Fingers, A.Jākobsons, I.Smilga. 1948.

Domājot par Bulēnu velna izdarībām, varu teikt, ka tie ir spilgtākie enkurnieku-loču amata pārstāvji, kas izcēlušies ar īpašām darbaspējām, ar prasmi pārvarēt tādas sava rakstura vājības kā bailes, kas pratuši savaldīt laivu vai plostu Daugavas straumē, pratuši valdīt pār dabas stihijām - vēju, plūdiem, lediem, pratuši tās izmantot savā labā.

Domāju, ka tādam cilvēkam ir morālas tiesības pasmieties par citu cilvēku vājībām: ziņkārību, vīzdegunību. ❑

Anita KRŪMIŅA,
Daugavas muzeja speciāliste

"Man patīk bērni, kuri ir mazlietiņ blēži"

Viņa ir vitāla, enerģijas pārpilna, asa, brīžiem nesavaldīga, ļoti mīl bērnus. Viņa slavē reti, bet vienmēr pelnīti. Viņa sagādā zāģi un māca remontstrādniekiem ar to apieties. Pateicoties viņas garīgajam spēkam, var teikt, ka(tā saka viņa pati) "ir viss, kas nepieciešams un viss iet tikai uz augšu", bet jaušamais fiziskais spēks saglabāts no Sporta akadēmijā pavadītā laika. Viņa - Anna KAVASA, Salaspils pilsētas bērnudārza vadītāja.

Par bērnudārza vadītāju Anna kļuva 1994. gada aprīlī. Pirms tam strādājusi Sporta akadēmijā par laboratorijas vadītāju. Par apstākļiem, kas ietekmējuši darbavietas maiņu, viņa saka: -"Tuvāk pie mājas un lielāka alga."

Atšķirībā no citiem Salaspils bērnudārziem, Annas Kavasas vadītais Pilsētas bērnudārzs ir bijis Izglītības ministrijas struktūrvienība un līdz ar to materiālā ziņā saņēmis daudz mazāk. Vienīgais, kas saglabājies no agrākiem laikiem, ir nepātraukta remonta nepieciešamība. Tika uztaisīts kosmētiskais remonts, nesen salaboja tekošo jumtu, un jau atkal jāveic sīki remontdarbi bērnudarza iekšpusē. Anna apgalvo: - "Ja bērns redz ap sevi sakoptu vidi, viņam nerodas vēlēšanās to piedrazot."

Bērnudārzā mācības notiek pēc noteiktas programmas, bet papildus par samaksu iespējams apgūt arī angļu valodu. Bērnudārzā ir arī logopēdiskās grupas.

Dome bērnudārzam daudz palīdzējusi, ikviena pamatota prasība izpildīta. Bērnudārzam ir videokamera, videomagnetofons, televizors, sintezators, pastiprinātājs.

Anna Kavasa rūpējas arī par kolektīva saliedētību: organizē ekskursijas (pagājušogad uz Vīni, šogad uz Bavāriju), aicina lektorus, kuri iepazīstina ar mūsdienu sievietei tik nepieciešamām lietām (psiholoģju, rokdarbiem, skaistumkopšanu). Izveidojies labs kolektīvs, Anna taktiski reizēm paslavē audzinātājas, reizēm ne. Protams, gadās strīdi, taču viņa uzskata, ka "patiesība dzimst strīdos".

Stāstot par svētku svinēšanu bērnudārzā, nav grūti sameklēt ilustratīvu materiālu - visas svētku norises tiek filmētas, fotografētas. Bērnudārzā svin gadskārtu svētkus, kā arī rīko netradicionālus pasākumus - Miega un Cepuru balli, karnevālu. Svin arī 1. septembri - parasti tie ir svētki ārā, ar mūziku, un jautrām atrakcijām. Par izlaidumu bērnudārza vadītāja stāsta tā:

-"Izlaidums ir reizē skumji un priecīgi svētki. Katru gadu šķiet, ka aiziet tie labākie bērni, tad nāk jauni, un atkal ir žēl..."

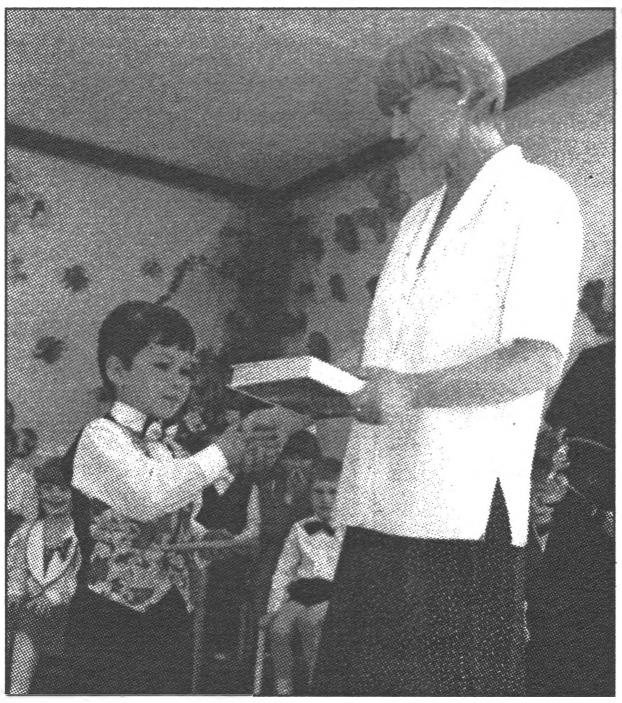

Pilsētas bērnudārza vadītāja Anna KAVASA "skumjā un reizē priecīgā" brīdī - kārtējā audzēkņu izlaidumā.

Sporta akadēmijā pavadītais laiks ir atstājis iespaidu uz Annas Kavasas darbību un nākotnes plānošanu, un, kaut arī viņa apgalvo, ka "tas nav tāpēc, ka esmu *fizkultūrietis*", tomēr, runājot par nākotni, viņa saka:

-"Vajag otru fizkultūras audzinātāju, bērniem ir jānodarbojas ar sportu!" Vajag arī speciālistu, kurš varētu vadīt ārstnieciskās vingrošanas nodarbības. Viņasprāt, vajag rīkot vairāk sporta sacensību starp bērnudārziem un nav pareizs uzskats, ka bērniem nedrīkst ieaudzināt sacensības garu un vienmēr jādomā, kā jūtas pēdējais. Anna: - "Visa dzīve ir bezgalīga sacensība. Visiem dalībniekiem tiek pasniegtas balvas. Par to, ko jūt pirmās vietas ieguvēji, nemaz nerunāšu. Piedaloties sacensībās, bērni ir satraukti, saviļņoti un atbildības sajūtas pārņemti."

No Annas uzzinām, ka viņa vēlas, lai bērni jau agrā vecumā pamanītu savu interešu virzību, un bērnudārzā aizsāktā darbošanās viņiem palīdzētu saprast, ar ko nodarboties vēlāk. Bērnudārzā ir labs ansamblis, deju kolektīvs, nākotnē plānots ierīkot arī zīmēšanas kabinetu. Kad vadītāja vaicā bērniem tik tradicionālo jautājumu - par ko tu vēlies kļūt, kad izaugsi liels? -, bērni atbild, ka vēlētos kļūt par miličiem, bērnudārza audzinātājām u. tml. Tikai viens no viņiem paziņo, ka kļūs par arheologu.

Vadītāja Anna stāsta, ka vismīļākie esot tie bērni, kuri ir mazlietiņ blēži, mazlietiņ palaidņi - ļoti kustīgi un dzīvi. To, ka bērni ļoti iemīļojuši savu vadītāju, nav grūti konstatēt, dzirdot, kā kāda bērnudārza audzēkne, dungājot dziesmu "Kur ir mana lidmašīna", ievieto savus vārdus: "Kur ir mana vadītāja?" Bērni par viņu teica: -"Mīļa, dod šokolādi!"

Darba kolēģi par Annu stāsta, ka viņa ļoti labi vada gan bērnudārzu, gan auto. Attieksmē pret darbu - ļoti prasīga, ar labām organizatores spējām un *ašām* idejām. Vienkārši sakot - *dāma ar iekšām.*"

Ja Annai Kavasai jautā, kādas ir bērnudārza problēmas, viņa pasmejas un saka: -"Klaiņojošie kaķi, kas skraida pa teritoriju!" Viņasprāt, cilvēku kļūda ir tā, ka tie paši sev rada neatrisināmas problēmas. Vajag sākt ar mazajām, risināmajām, tad lielu problēmu vispār nebūs!

Vēl Anna nostaļģiski nosaka, ka mazliet pietrūkstot plašuma, un tad atkal viņai ir tas pats satrauktais, nervozais skatiens kāds bija pirms mūsu sarunas (*ka tikai remontstrādnieki nav aizmirsuši, ka zāģis noteikti jāliek uz galda!*), tās pašas nemierīgās roku kustības, kas, lejot ūdeni tasītē, gandrīz nogāž to uz grīdas.

Es jau eju projām, bet jūtu, ka enerģijas lādiņš iedots līdzi visai dienai. ❑

Astra NAGLE

Ja Jums ir vajadzīga:

- pašvaldības policijas;
- ugunsdzēsēju;
- ūdensvada un kanalizācijas nodaļas;
- veterinārārsta, apsēklotāja;
- ātrā medicīniskā un citā veida palīdzība ekstremālos gadījumos,

zvaniet: 40001 vai 40003!

PILSĒTAS ZIŅAS

PAGĀJUŠAJĀ NEDĒĻĀ

Foto: no pašvaldības policijas arhīva

4. jūlijā uz aizdomu pamata par zādzībām no mazdārziņiem pašvaldības policisti Salaspils dzelzceļa stacijā aizturēja un policijā nogādāja Dzintru D. (1949) no Cekules, Jāni K. (1943) no Rīgas un Jāni Ā. (1946) no Rīgas.

8. jūlijā

Rīgas komercbankas filiāles naudas maiņas punktā Skolas ielā nepilngadīgs zēns nodeva viltotu 50 ASV dolāru naudas zīmi. Zēna pazīmes tiek precizētas.

8. jūlijā, 21.50

Pašvaldības policisti aizturēja un policijā nogādāja Vitāliju Ivanovu (1955) un Klaudiju Smirnovu (1945) no Raiņa ielas, kuri no siltumtrases zaga alumīnija plākšņes. Abi aizturētie atradās alkohola reibumā.

9. jūlijā

Salaspils policijas nodaļa uz aizdomu pamata par smagu miesas bojājumu nodarīšanu V.R. 5. jūlijā Stopiņos aizturēja Aleksandru J. (1939) no Salaspils. Aizturētais nogādāts Rīgas ĪAI.

10. jūlijā 10.45

Policijā nogādāts Valērijs Šlanders (1955) no Rīgas, kurš no siltumtrases bija nozadzis 3 alumīnija loksnes.

11. jūlijā 8.30

Ceļa Salaspils - Saurieši 6. kilometrā kokā ieskrējusi automašīna *Oldsmobile Cutlas*, kas pieder *a/s Parex Banka*. Automašīnas vadītāja Daiga L. ar smadzeņu satricinājumu, krūšu kurvja sasitumu, ādas nobrāzumiem un automašīnas pasažiere ar kreisās kājas potītes lūzumu, sejas sasitumiem ievietotas Rīgas 1. slimnīcā.

11. jūlijā

Mežā 450 metrus no Rīgas - Tallinas apvedceļa pie pagrieziena uz *Bajāru* fermu 30 - 40 cm dziļumā tika atrsti zemē aprakti cilvēka skeleta kauli. Galvaskauss netika atrasts. Blakus tam bija tumša, daļēji satrūdējusi virsjaka, melna kabatas piezīmju grāmatiņa, *Nasalspray* pudelīte, jostas fragments, ikonai līdzīgs neliels priekšmets. Skeleta kauli nosūtīti uz tiesu medicīnisko ekspertīzi. Notikuma vietā atrastas brūnas kurpes.

11. jūlijā, 18.05

Gaismas ielā aizturēts Juris Staņislavskis (1963) no Ogres, kurš dārziņos nozadzis spaini ar ogām un rozes.

14. jūlijā, 8.20

Pašvaldības policisti policijā nogādāja Alekseju Prudņiku (1949) no Dienvidu ielas, kurš bija nozadzis 2 alumīnija loksnes no siltumtarses, kas savieno katlu māju ar *Silavu*.

Pēc Iekšlietu ministrijas preses centra un pašvaldības policijas materiāliem sagatavojis Jānis VANAGS

SLUDINĀJUMI

pārdod

☞PUTEKĻU SŪCĒJU *Vihr*. Tālr. 47684.

☞1-istabas DZĪVOKLI Salaspilī ZA ciematā. 103. sērija, 2. stāvs, 5 -stāvu mājā. 18/34m². Vajadzīgs remonts. Iespējami varianti. Tālr. 44462.

☞1-istabas DZĪVOKLI ar visām ērtībām (5/5, 33,7 m², tālrunis). Tālr. 47711.

☞PAMATA BLOKUS. Zvanīt vakaros. Tālr. 44304.

☞Steidzami! 1.5- istabas privatizētu DZĪVOKLI Salaspilī. 4/5 st. 24/36m². Tālrunis, balkons. Labā stāvoklī. Iespējami varianti. Tālr. 44462.

☞1,5-istabas privatizētu DZĪVOKLI Salaspilī (izolētas istabas. 3/5, tālrunis, balkons). Tālr. 594469.

☞DĀRZU Cekulē ar nepabeigtu vasarnīcu. Tālr. 44558.

☞Jaunu un ļoti skaistu firmas *Puma* SPORTA TĒRPU, XXL lielums, cena Ls 30; vīriešu UZVALKU, pelēku, spīdīgu, gandrīz jaunu, 52. lielums - Ls 15; pelēkas BIKSES, 52. lielums - Ls 5. Tālr. 42845.

☞3- daļīgu priekšnama riekstkoka SEKCIJU ar antresoliem, spoguli, lietotu, labā kārtībā par Ls 70. Kontaktālrunis 46620. Adrses: Skolas 17 - 37.

☞2-istabu privatizētu DZĪVOKLI (2/5, 30/44 m²). Ir iespējami varianti. Tālr. 44462.

☞3-istabu privatizētu DZĪVOKLI (4/5, 42/62 m², lodžija). Ir iespējami varianti. Tālr. 44462.

☞3-istabu DZĪVOKLI (36.6/60m², 1/9, 467. sērija, ūdens sildītājs 80 l, iestiklota lodžija, dubultās durvis). Parāda nav. Lēti. Kontaktālrunis 46620. Adrese: Skolas 17 - 37.

Licencēta firma JUS&CE

JUS & CE

pērk un pārdod privatizācijas sertifikātus.

Adrese: Salaspilī, Skolas ielā 5 (telegrāfa telpās). Tālr. 47476.

pērk

☞Bērnu DIVRITENI ar pieliekamiem riteņiem, lietotu, lēti. Tālr. 40348.

☞1-istabas DZĪVOKLI ar daļējām ērtībām. Tālr. 47251.

maina

☞1-istabas dzīvokli ar ērtībām pret dzīvokli bez ērtībām. Tālr. 47684.

☞1-istabas dzīvokli Rīgā, ar daļējām ērtībām (centrs, telefons, 3. stāvs, 35m²), pret pusotra vai divistabu dzīvokli Salaspilī (ar ērtībām, telefons, pēdējo stāvu nepiedāvāt). Tālr. 7205175 prasīt Andri vai Lilitu.

☞2-istabu dzīvokli Salaspilī (5/5, 14/18.5, izolētas istabas, liels priekšnams, telefons, iestiklota lodžija) uz diviem 1-istabas vai trīsistabas dzīvokli. Tālr. 47980, pirmdienās un otrdienās, pēc 20, prasīt Vladimiru.

īrē

☞2 istabas (izolētas). Tālr. 46353.

īrē

☞Steidzīgi! 1-istabas dzīvokli Salaspilī. Var būt ar daļējām ērtībām. Tālr. 49976, no 18 - 21.

dažādi

☞Jauna sieviete savā privātmājā pieskatīs jūsu bērnu. Tālr. 47574.

☞Mācu matemātiku. Tālr. 45598.

☞Pazuduši dokumenti uz Ulda JĒGERMAŅA vārda. Pret atlīdzību lūdzu ziņot pa tālr. 7625908 vai 7339744.

☞Piedāvā ārstniecības un profilaktisko masāžu Skolas ielā 7 - 105 (1. stāvs). Darba dienās no 10 - 14; 18 - 21. Ir iespējami izbraukumi uz mājām. Pensionāriem un invalīdiem - atlaides. Tālr. 44176, pēc 21.

☞Privātstundas angļu valodā 1.-6.klases skolēniem. Tālr. 40944, pēc 22 un vēlāk.

☞Firma *Sater* labo ledusskapjus jūsu mājās. Lēti, ar garantiju. Tālr. 277275, no 9 līdz 21. Brīvdienu nav.

pateicība

☞Pateicos SIA *Rubuss* pārdevējai Sandrai Apīnei par pieklājīgu un laipnu apkalpošanu! Pircēja.

līdzjūtības

Četri kakti istabā,
Visi četri tukši bija;
Nava manas māmuliņas
Nevienā kaktiņā.

Skumstam kopā ar Ievu, Jāni, Lienīti un tēti SPRUŽENIEKIEM, atvadoties no māmiņas.

Klases biedri un audzinātājas.

PRETDIFTERIJAS AKCIJA

SALASPILS PILSĒTĀ AR LAUKU TERITORIJU 18. UN 19. JŪLIJĀ

18. jūlijā, no 9:00-19:00,

Izbraukumu brigāde izbrauks pie iedzīvotājiem šādās teritorijās: Sīlabrieži, Rūķi, Saurieši, Piķurgas, Lapsenes, Zeltiņi, Tilderi un šīm teritorijām pieguļošajās mājās.

18. jūlijā, no 9:00-12:00,

Brigāde strādās arī TEC-2, korpuss 1 - bijušajās dzīvokļu ekspluatācijas pārvaldes telpās.

19. jūlijā, no 9:00-19:00,

Izbraukuma brigāde strādās Doles salā un centīsies iebraukt katrā mājā.

IZLASI, IEGAUMĒ UN CENTIES PAZIŅOT ARĪ SAVAM KAIMIŅAM!

...Un atkal STRĪTBOLS

Salaspilī,ko organizē k/n *Rīgava*

Sacensības turpināsies

uz Līvzemes ielas pie k/n *Rīgava*

23. jūlijā.

Sacensību sākums:

vecuma grupām no 7-14 g. - 16:00, pārējiem - 19:00.

Izgriez un atsūti!

bezmaksas privātsludinājums

PĀRDOD	PĒRK	MAINA	ĪRĒ	IZĪRĒ	MEKLĒ DARBU	PIEDĀVĀ DARBU	IEPAZĪŠANĀS	DAŽĀDI	VAJADZĪGO PASVĪTROT:

© "Salaspils Vēstis"
Izdevējs - Salaspils pilsētas ar lauku teritoriju dome.
Reģistrācijas apliecība nr. 1922.

redaktore - **Inga Reča**
korespondenti - **Astra Nagle**,

Jānis Vanags
korektore un literārā redaktore - **Nina Leimane**
maketētājs-**Dmitrijs Zagorujko**

Redakcijas adrese: Līvzemes iela 8, p.n. Salaspils-1, LV-2169,

tālrunis: 43159.
e-mail: avize@dome.sal.lv
Iznāk kopš 1996. gada 17. maija.
Datorsalikums. Ofsetiespiedums.
Iespiests Salaspilī,
SIA "Kreilis un Ko" tipogrāfijā.
Iznāk piektdienās.

Metieni:
latviešu izdevumam -1000 eks.,
krievu izdevumam - 700 eks.
Pārpublicēšanas un citēšanas gadījumā atsauce uz "Salaspils Vēstīm" obligāta.

Sludinājumus un reklāmu pieņem redakcijā - Līvzemes ielā 8 (Salaspils domes ēkā).

Par faktiem un uzvārdiem rakstos atbild to autori, sludinājumos - to iesniedzēji.